

Delaktighetsmodellen rättar ut frågetecknen

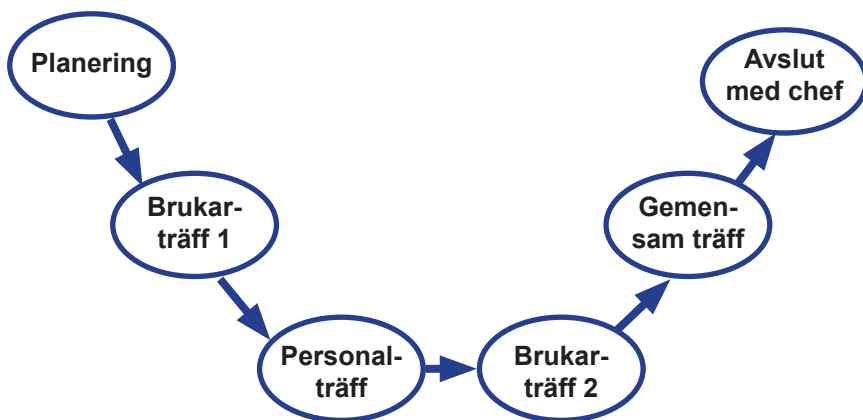
**Brukarinflytande
i praktiken**

Idag är det en självklar demokratisk rättighet att alla medborgare ska känna sig delaktiga i samhällslivet, ha möjlighet att leva på lika villkor som andra och ha inflytande över sina liv. För att personer med funktionsnedsättning oavsett ålder ska uppnå detta, ställer det särskilda krav på samhällets service och omsorger. Att finna ett fungerande samspel som stödjer brukarens självbestämmande är en utmaning för det professionella arbetet. Brukarnas delaktighet och inflytande samt ett ömsesidigt respektfullt bemötande måste vara vägledande i samarbetet.

Delaktighetsmodellen är ett exempel på ett arbetssätt som underlättar en jämlik dialog mellan brukare och personal. Avsikten är att stärka brukarens engagemang och inflytande över sin vardagsituation och sin nära omgivning. Delaktighetsmodellens idé är att stödja, träna och stimulera brukarens intresse för att uttrycka och föra fram sina behov och önskemål. Det är en väg mot egenmakt och ett meningsfullt liv.

Så här går en delaktighetsslinga till:

Modellen bygger på dialogsamtal kring önskade teman och frågor. Samtalen förs i mindre grupper efter ett visst mönster – delaktighets-slingor. Brukare träffas för sig och personal för sig, innan alla sammanstrålar för en gemensam diskussion. Samtalen leds av ett Vägledarpar med särskild utbildning i Delaktighetsmodellen. Dessa får inte vara personal till brukarna.

Delaktighetsslingan startar med en planering som innebär att deltagarna kommer överens om ett angeläget tema och vem som ska och vill delta. Sedan träffas brukarna i sin grupp (Brukarträff 1). Till-sammans med vägledarna formulerar de så kallade stafettfrågor till personalen. Dessa träffas därefter i en egen grupp (Personalträff) med vägledarna och diskuterar temat och funderar över de stafettfrågor de fått. De formulerar i sin tur stafettfrågor till brukarna som vägledarna för vidare till brukarnas andra träff (Brukarträff 2). Därefter möts alla vid ett gemensamt samtal då bland annat alla stafettfrågorna tas upp. En slinga avslutas alltid med att chefen för verksamheten bjuds in till en träff med de som varit med i slingan. Chefen får då ta del av synpunkter och förslag på förändringar. En slinga kan utvidgas med flera gruppträffar med samma tema om deltagarna så önskar.

Att återkommande använda Delaktighetsmodellen har visat sig stärka brukarnas delaktighet och inflytande över sina liv. Både brukare och personal upplever ett ömsesidigt utbyte och lärande. För personalens del innebär detta en kompetensutveckling och för brukarna ett ökat självförtroende. Vägledarna blir en resurs i verksamheten för att stärka utvecklingen av brukarnas delaktighet.

Delaktighetsmodellen kan användas för utbyte av erfarenheter och idéer mellan brukare och personal i många olika sammanhang. Den används inom LSS-verksamheter och inom äldreomsorgen, men möjligheterna är flera. Detta arbetssätt stärker verksamhetens salutogena synsätt och kan vara ett viktigt inslag i kvalitetsutvecklingen.

Vill du veta mer kontakta:

Bengt Finn

Telefon 076-118 21 26

E-post: bengt.finn@regionuppsala.se

Karin Jöreskog

Telefon 070-212 57 10

E-post: karin.joreskog@regionuppsala.se

Cecilia Ingard

Telefon 072-521 21 07

E-post: cecilia.ingard@regionuppsala.se

Kristina Bromark

Telefon 072-741 54 25

E-post: kristina.bromark@regionuppsala.se

Regionförbundet Uppsala län

Enheten för välfärd och FoU-stöd

Box 1843, 751 48 Uppsala

Kommunförbundet Skåne
FoU Välfärd

REGIONFÖRBUNDET
Uppsala län